

Apare:
în 10, 20 și 30 a fiecărei luni.

Abonamentul:
Pe an 6 fl., pe jumătate de an 3 fl., pe pătrar de an 1-70 fl.
Pentru România și străinătate pe an 16 franci.

Proprietar-editor și redactor Silvestru Moldovan.

AȘA A FOST SĂ FIE.

Novelă.

(Urmare.)

Margareta Moldovan.

— Dór ai auzit. că și domnul Vlad a ȕis, sã nu mã dai dupã el, cã . . .

— Ei, ce scie domnul Vlad de treburile nãstre. Ei domnii ăia mari au totdeauna ce le doresce inima, pe când noi trebuie sã gândim înainte, ce are sã urmeze mâne.

— Apoi nu-mi pasã sã și mor, dar nevasta lui Rosina tot nu voi fi.

Vedând Moș-Tóder, ca tóte vorbele lui nu ajutã, eși clãtinând din cap. Pe prag sã întórse.

— Uitam sã-ți spun. Eu trebuie sã merg în oraș, dacã cumva m'ar cãuta cineva, spune-i, cã viu preste vre-un cias și jumãtate. Iși luã apoi bãta ce și-o rãdima totdeauna de pãretele de dinafarã și plecã.

Pe tot drumul nu sã gânda la alta, decãt la Mãrióra și la mãritișul ei. Mult sã socoti bietul bãtrân, în urmã sã hotãri sã lase tot lucrul în mersul sãu natural, cãci vedũ cã la rezultatul dorit nu póte ajunge. Ce sã și facã? Sã o silescã nu póte, dór e și pãcat, sã silesci pe o fatã sã jure strimb la altar, înainteã lui Dumne-deu. Sã mângãia apoi cu aceea, cã ce a da Dumne-deu. Voia Lui nu o putem strica . . . Iși puse tótã nãdejdea în Dumne-deu și simțindu-se mângãiat, își cãutã de treburi — — —

Mãrióra rãmase acasã tristã, dar cu tóte aceste ușuratã la inimã. Ușuratã, cãci și-a spus necazul, ce o supãra.

Abia trecũ un sfert bun de cias, de când plecã Moș-Tóder și sosi Augustin Vlad.

— Ești erãș tristã Mãrióra? Ce îți apasã inima, spune-mi?

— O dómne, dómne, astãdi erãși am avut ȕi grea.

— Ce-i dragã, ce supãrare ai avut? Vino sã ședem colea afarã pe lavitã.

Mãrióra fãrã a grãi un cuvânt eși dupã Augustin și începũ a-i spune tótã istoria ȕilei cu cea mai mare sinceritate.

Cum și putea ea sã ascundã ceva lui Augustin? Nu. De când îl cunosea, simțea o încredere nemãrginitã în el.

— O, cât îmi pare de bine, cã nu îl ia-i pe Rosina, Mãrióra. Eram desperat. Mã temeã de fie-care ȕi, sã nu mã trezesc cu vestea cãsãtoriei tale cu Rosina. Ce fãceam eu, dacã te mãritai? Viața mea era nimicãtã.

— Pentru-ce?

— Mã mai întrebã încã Mãrióra?

— Ce îți pasã dtale de mine, de o fatã simplã.

— Nu vorbi așa Mãrióra. Ai tóte calitãțile ce le are o damã din societatea înaltã. Ba mai mult încã, ai inimã bunã, suflet nobil, ai ochi și fatã ca un ânger. Ce îți trebuieșce mai mult?

— Ei, dar îmi lipsesc lucrul cel mai însemnat scóla, cãtã sã cere.

— Scóla? asta o poți avea și dupã aceea.

— Pentru-ce și vorbim noi de aceste?

— Despre ce sã vorbim? eu nu pot vorbi numai de tine cãci îmi ești dragã te iubesc din inimã.

Îi luã apoi mâna și o strinse cu cãldurã la piept.

Mãriórei pãrea cã sã întórce pãmântul cu sine, nu mai simțea nimic, era ca amortitã. Când sã trezi din acãsta stare, mâna îi era încã tot în ale lui Augustin. Da era în ale lui, cãci simțea ferbintãla lor, care îi trecea pãnã la inimã. Ca un fulger îi trecũ însã prin minte, un fel de neîncredere de cele întemplate. Vorbele lui Augustin, au depãrtat apoi tóte-tóte gãndurile și tótã inoiala.

Era convinsã acum, despre aceea ce nu scia încã pe sigur. Auzise chiar din gura lui, cã o iubesc și încã din inimã. Inima, inima, asta era datãtoare de ton și la ea. Pentru inimã a respins ea pe Rosina, cãci inima ei era ocupatã în tainã, de altul.

— Vezi Mărioră ce rea ești, nu ții nimic. Spune-mi un cuvânt macar.

— Ce s-ți spun?

— Ce s-ți spui? Ceea ce simțesci.

— Lasă-mă. Cum am și cutezat eu să ascult lucruri de aceste? Cine știe de sunt adevărate?

— Sunt adevărate Mărioră, precum adevăr este, că e sora, că e lume, că existăm noi în ea. Ce m'ar îndemna pe mine la aceste? — Mărioră dragă crede-mă. Eu n'am gânduri rele, inima mea este curată și în ea stă scris, ceea ce ți-am spus, nimic alta Te iubesc, cu amor nemărginit și te voi iubi până voi pune mâinile pe piept.

— Dă-mă nu mă lasa la păcat — și își ridică ochii ei negrii ca mura spre cer.

— Ce păcat scumpă? Iubirea nu e păcat. Dumnezeu a lăsat omului și el și iubirea. — Ce ar fi de lume, dacă nu ar exista iubirea? — Ar fi un gol, un pustiu; viața ar fi fără nici o țintă și fără nici un scop.

— Pote că este așa precum spui, dar o iubire ca acesta eu cred, că e păcat.

— Nu mai vorbi atât de păcate Mărioră! Nu sunt eu om ca tine, din oase și carne, nu am eu tot aceleași simțiri . . .

— Da, da, numai cât dă ești din societate mai înaltă, ăi eu . . . eu . . .

— Ei, lasă dragă acesta nu hotăresce. Ce mă deosebesc pe mine de tine — nimic decât poți o tréptă a societății . . . Incă e pentru calitățile celelalte dragă, ai mai multe și mai bune, ca ori-care din societatea noastră.

— Bine, bine, dar potrivit tot nu este.

— Vom potrivi noi totul. Ai să te cultivi — ai să devii o damă, cum n'a mai fost pe la noi. O, și ce fericit voi fi, când te voi ști lângă mine pentru totdeauna.

— Greu lucru — foarte greu.

— Pentru-ce?

— Pentru-că ai mamă, care știu, că nici când nu s'a învoi la o căsătorie ca acesta.

Lui Vlad îi trecu ca un cuțit prin inimă cuvântul „mamă“. Fruntea îi se întunecă pe moment, dar se însenina pe data ce ochii lui au întâlnit privirile Măriorei. Ce mângăiere, ce îndestulare și ce fericire afla el în privirile aceste. — Să fi avut puterea, ar fi schimbat lumea întregă. ar fi făcut egalitate de poziție, de avere — de tot. Internul său era sbuciumat.

Cu toate că ședea lângă Măriora, tot îi părea ca și când ar vedea o prăpastie nemărginită între ei.

Tote aceste pentru ce? Pentru diferența de cultură și pentru diferența ce era între societatea în care se învêrtea el și între societatea, în care se învêrtea Măriora.

Pentru dânsul toate aceste diferențe nu valorau nimic, amorul lui era cu mult mai mare, mai sincer, și ca atare cu mult mai orb, decât se caute pedecile aceste. Amorul nu caută rangul. Era însă ceva la mijloc, și acesta era mamă-sa. Ea îi făcea acum ții-lele amare și grele, ea, cu formalitățile și ideile ei ruginate, cu aspirațiunile și dorințele ei mari.

Fiind crescut de mamă-sa cu iubire nemărginită, deodată cu anii crescî în el și stima și recunoștința față de ea. Aceste simțiri îi causeră acum mari supărări și remușcări. Să simțea dator cu recunoștința mamei sale, împlinind însă dorințele ei, să nimicea pe sine, simțirile și amorul său.

— Ce avea dar să facă?

Starea sufletescă a lui Augustin era grea, și critică totodată.

(Va urma.)

RĂMURELE.

Societatea de consum.

Avis.

Prin acesta se convocă adunarea generală a societății de consum a femeilor din Nuceni și Aluneni, pe ziua de 30 Aprilie a. e.

Agendele:

1. Cuvânt de deschidere de presidentă.
2. Raportul secretarei.
3. Raportul cassarei.
4. Constituirea noului comitet
5. Eventuale propuneri

Acest avis era publicat prin diare. Pe fața damelor din acest ținut se vedea o mare agitație, numai bărbații se cam scărpinau după ureche. căci de, o toaletă nouă era indispensabilă pentru acesta adunare.

Și adevărat ce societate de consum era aceea?

Vă explic.

În Nuceni erau precum arată și numele, nucile în belșug, în Aluneni, alunele se făceau ca bureții după ploie. Alte pome nu se făceau în aceste două sate învecinate. Bietele dame — de aceste erau mulțioare —

erau necesitate a se restringe la nucile și alunele lor, pe cari le aveau în schimb unele, dela celelalte.

Pomele aduse din alte părți de singuratici se căpetau cu greu, pentru-că postă nu era în nici unul din sate.

Precum șcim cu toții, dulceta și compoturile joca un rol însemnat în viața damelor. Numai damele din Nuceni și Aluneni erau aproape lipsite de acesta plăcere nevinovată.

Ce s'au hotărît ce nu, destul, că într'o bună zi ne trezim, că societatea de consum — de dulceta și compoturi — se înființază.

Acesta era — precum avea datina onorabila presidentă să dică — al doilea an de gestiune și a doua adunare generală a societății.

Diua mult așteptată era aci.

Adunarea se ținea în salonul dămnei presidente. Cu un cias înainte presidenta ședea deja pe canapea în salon și aștepta onorabila adunare.

Trecuse un cias, două, după timpul precizat și damele nu veneau. Într'un târziu s'aud tropote. Vin, da, sunt aci, ei e bine, tot e bine — își dise presidenta.

Întră secretara și verișora sa, care voia să se înscrie și ea ca membră la acesta onorabilă societate. Erau deci trei persoane la adunare.

Aprăpe sara, cassara trimise vorbă, că deorece nu-i iese socotela exact, nu se poate astăzi prezenta cu raportul la adunare, mai apoi fiindu-i și „Niță“ bolnav, absolut nu poți nici măcar lua parte.

În prezența celor de față presidenta deschide deci adunarea cu următoarele cuvinte:

VECINEI DE PRESTE DRUM...

(Traducere din Heine.)

*La ferestra ta deschisă
Cum gingașă te ivesci,
Cu privirea-ți drăgălașă
Toți vecinii 'nebunesci...*

*La ferestrele din față
Alergând sar toți pe loc
De se 'ntrebă trecătorii:
Ce-i? Aprinsu-s'a vr'un foc?*

*Ba ce foc?!... Dar nu la tine...
Foc în inimile lor
De-și pierd mințile cu toții...
Singur eu strig: ajutor!!*

Mihail de Bonacchi.

CORESPONDENȚĂ ÎNTRE LIVIA ȘI DIDIA.

Scumpă Didie!

„De două săptămâni suntem aici în satul bunicii mele. Sunt foarte fericită aici, căci, ah se știi ceva, dar îți scriu tot ce știu, că tu îmi ești cea mai fidelă prietenă și știu, că te interesezi mult de mine.

„În totă ziua facem primblare pe la „Pădurice“ — un loc cu câți-va arbori respirați poartă numele acesta — și mă simt așa de îndestulată și fericită pe aici, încât natura întregă îmi pare un raiu ceresc și el — o să îl cunosc — un ânger. Acest el este fiul proprietarului de aici, al lui Nugodea, e venit acum dela studii din străinătate, e chevalier în totă forma. Tata dice că e un nebun, dar nu-i adevărat. Tata nu îl cunoștea destul. Așa-i Didie dragă, că un student de universitate

nu poate fi nebun? — I-am spus asta tatii, dar el nu voiesce nici macar să mă asculte.

„Intr'o zi eram în grădină, studiam lecțiunea din limba franceză — ah numai acesta de nu ar fi, dōmne, dōmne sunt fată mare acum și se tot învêț, tata dice că până la optspredece ani fata nu e mare. — Așa Didie scumpă, că eu sunt fată mare acum? Sēraca mama dicea, că eu șasespredece ani mă va duce la baluri și tata nici de lecțiuni încă nu mă scapă. Dar se îți scriu istoria mai departe. Eram atunci în grădină, mă așed la umbra unui arbore lângă gard și învêț gramatica, de părea că mi se slăiesc oșele. Deodată aud un sgomot, o lovitură de scândură și în momentul procsim tinêrul Nugodea sta față în față cu mine. El fusese la tata și

Onorabilă adunare generală! Constat cu deosebită plăcere, că societatea noastră înflorește pe zi ce merge. Bine ați venit stimete membre! Sperez, că zelumul, pe care l-ați arătat din început, se va mări, ca astfel se putem înainta cu pași siguri pe calea ce ne așteptă în viitor. Luând în considerare scopul sublim ce îl are societatea noastră și adevărat: procurarea a tot felul de pōme din alte regiuni mai favorite de natură, pentru ca să putem sta și noi pe o trēptă cu celelalte dōmne de la orașe, ca să ne fie bucătăria provēdută cu dulcēță și cu compoturi în destul, așa, încât cu ori-ce ocaziune să putem oferi și noi onorabililor noștri oșpeți dulcēță și compoturi pregătite de mâinile noastre proprii. Declar adunarea generală de deschisă.

1. Secretara are cuvânt.

Onorată adunare generală! Cu plăcere deosebită constatăm, că numărul membrilor societății noastre s'a înmulțit în anul acesta cu șase. Avem adevărat 29 de membrii ordinari și 2 membrii fondatori. În anul acesta s'au ținut patru ședințe — aci în alăturare am și protocoalele respective. —

Cu părere de rău constatez mai departe, că la comanda de portocale, societatea a suferit un mic desastru și adevărat în loc de portocale au sosit tot alămăi, cu ceea ce am suferit o mică pagubă, pe care sperăm, că la alte comande favorabile o vom repara. Celelalte lucruri au mers în deplină ordine tōte, și așa aflu de prisos a-le mai aminti.

2. Cassara nefiind de față, presidenta ia cuvântul.

Onorabilă adunare generală! Deōrece onorabila noastră cassară este împedecată prin un incident neașteptat de a presenta starea casei, propun onorabiliei adunări generale să ne încredem în onestitatea și omenia onorabilei noastre cassare și să încheiăm protocolul adunării în totă regula. — Primesce onorabila adunare generală propunerea?

— Primim — primim.

3. Alegerea noului comitet.

Deōrece comitetul și-a satisfăcut pe deplin chemării sale, se realege cu aclamațiune.

Urmēză eventualele propuneri.

Presidenta propune, că deōrece la comanda portocalelor s'au înșelat, să rupă legătura cu firma aceea și să intre în legătură cu firma Negerberger et Comp. avēnd ea (presidenta) la esecutarea comandelor mai multă încredere în acesta firmă.

Sē primesce cu un vot contra unul.

Presidenta: Onorabilă adunare generală! Nefiind alte obiecte la ordinea zilei, declar adunarea de sfirșită. Vē mulțămesc pentru interesul ce l-ați arătat față de societatea noastră și vē rog, ca și pe viitor să păstrați acest interes viu, pentru binele nostru și pentru ridicarea vașei noastre.

Acum onorabila adunare generală se poftēscă să luăm împreună câte-o dulcēță. — — — — —
Așa stă lucrul la societatea de consum din Nuceni și Aluneni.

Mulțămită lui Dumneșeu, în alte părți stau altfel.

Lora.

densul a ȕis, că nu sunt acas, r el trecnd pe acolo m'a auȕit invtnd i infuriat pe apucătura cu care a voit tata să se scape de el, a sărit in grădina tocmai acolo, unde eram eu.

„Abia am vorbit câte-va vorbe i t, uricioasa de guvernanta la spatele nstre, mă ia frumuel de mn i haide cu mine in lăuntru.

— *C'est était* ruine, *que vous* s vorbiȕi *dans le jardin* cu un *jeune homme*.

„Scii ce a urmat de aci Didie scumpă? Trei ȕile am fost incuiată in casă, nu mi s'a permis nici macar să ies pe balconul de cătră curte.

„Acum sunt ri fericită, cci il văd pe el in tt ȕiua. La primblare eu merg totdeauna cu guvernanta, r el — a mi-a spus el odată pe furi — că el merge cu bunica, ca s o ctigm barem pe ea.

„Ce ȕici tu la tte aceste? Scriemi scumpa mea Didie ct mai curnd.

12 Iunie.

a ta nept
Livia.

Livie drag!

„Din epistola ta din 12 l. c. am aflat frte puȕin, a inct nu imi pot da nici o părere despre situaȕiunea in care te afli. Că faceȕi primblri e frte sănătos i bine; că Nugodea e, sau nu cuminte, nu iȕi pot spune, derece nu il cunosc. Că a sărit el in grădina, aceea nu a fost corect hotărit, i nu poȕi fi supărată pe guvernanta pentru aceea, că te-a dus in lăuntru. Pedpsa a fost cam aspră, dar pe viitor te vei sci feri de ea, o lecȕiune nu strică.

„Tot ce iȕi pot spune ca mai espert este, ca să cuȕeȕi mai serios de aci incolo, cci ei fat mare. Faȕ de tinrul acela te prt frte cu rezervă pn . . . pn il vei cunoșce mai bine.

„Salut pe bunica ta i pe tine te sărută a ta mtusic.

26 Iunie.

Didia.

Didie scumpă!

„Am ateptat mai mult dela tine, dar să vede, că i tu ei prea aspră in judecată. Nugodea e un tinăr bun i frumos. Louise guvernanta mea s'a supărat intr'o ȕi pe mine, căci nu am voit să merg cu ea la primblare, m'am dus cu el, ce să i vorbesc atrea cu ea? Pe ea am lăsat-o in urmă cu bunica, a fost cu mult mai bine potrivit, a-i? Alaltăeri Nugodea a fost la noi i i-am cntat in clavier o romanȕ, s il fi vdt, m'a sorbit cu privirile. Ah, Didie scumpă, s scii ce priviri are! Tu nu pricepi, ȕie tt lumea iȕi este indiferent decnd a murit Ionel. Pte c ai drept la a ceva, eu in nu inȕeleg.

„Tata jc sara Wist in foisor cu Nugodea btrnul, r eu cu Nicu Nugodea, cu Louise i cu bunica ne petrecem pe balcon frte bine. Bunica de obicei povesteste cu Louise despre ȕiua următóre, ce au să facă i s dirg.

„Marȕi facem excursiune la petera cea mare, va fi frte interesantă, imi pare rău că nu vei fi i tu cu noi. —

14 Iuliu.

Te sărută a ta nepȕic
Livia.

Scumpa mea Didie!

„Pentru ce nu imi scrii nimic? n'am cuȕetat să fi a rea.

„Excursiunea a fost frte frumo i romantică, ah, ce frumo este natura Didie, tu nu inȕelegi cta. Pentru tine nu esista nici o frumeȕ in lume. Am mers călări cu toȕii. i aici a trebuit să se supere Louise. Am cdt de pe cal i m'a ridicat Nugodea.

— *C'est était* ruine, *que vous* s cdeȕi — ȕicea ea, dar ce să fac dacă am cdt, nu m'am putut arunca in prăpastie. O ce uricio e a o guvernanta!

„Tata a permis eri s mă inoȕec Nugodea pn la vie, unde era bunica. Ce fericire, scumpă Didie! In 16 August mergem la o petrecere in Ciuresci, i Nicu Nugodea vine cu noi, imi pare rău, că nu vei fi i tu. Scrie-mi ct mai ingrab.

1 August.

Te sărută
Livia.

P. S. „Să auȕi ce frumos cnt Nugodea in violina, e ceva de tot — de tot plăcut.

Livie drag!

„Am fost frte ocupat i nu ȕi-am putut răspunde mai curnd.

„Am aflat din scrisoriȕe tale, că ei indestulit i la sat, tu spuneai pn a nu merge, c iȕi va fi o tortură viaȕa de sat. Am inȕeles eu pentru ce iȕi place, pentru-c ei, tu scii mai bine, nu trebuie să iȕi spun eu.

„Prin Septembre pte voiu merge i eu la voi. Mi-e dor frte mult de tine. Nu fi sburdalnic i ascultă pe Louise, ea e o femeie bun i cultă, scie cum trebuie să se prte o fată ca tine.

12 August.

Te sărută
Didia.

Scumpă i drag Didie!

„Sunt frte fericită. Nu ȕi-am scris de mult. De atunci am trecut prin frte multe peripeȕii. De una vreau să iȕi scriu, care sciu c ȕi-a conveni i ȕie. Celalalte ȕi-le voiu povesti cu gura.

„Era o ȕi urită, ploia i sufla un vnt rece. Tata era ocupat in odaia lui de lucru, r eu lucram in odaia altrea cu aceea. Deodată văd pe Louise venind i i imi spune, că e aci Nugodea, dar nu pot să il primesc, derece trebuie să ȕinem or. — Bine ii ȕic eu, numai lasă puȕin pe mai trȕiu, cci acum mă dre capul, nici nu ies din odaie. —

„Louise ese.

„Eu mă duc la ue i ascult. Tata vorbea cu Nugodea. Multe n'am auȕit din cele ce vorbeau. Nu imi puteam esplica pentru ce inima mi să bătea a grozav. Odată mă retrag, cci aud paii tatii.

— Livie!

— Mă rog.

— Vino!

„i ce să auȕi!

„Tata mă prinde de mn i imi spune, că . . . c Nugodea m'a cerut de nevastă. Inchipuesce-ȕi scumpă Didie a ceva! Era să cad jos, imi era ruine de tata, pe mine să mă cr de nevastă Nugodea? Uf, ce grozav e a ceva. cta a-i c o inȕelegi i tu, scumpă Didie? — Tata s'a convins, că Nugodea nu e nebun pe cum ȕicea inainte, fără a fost i el cum să iȕi spun — amorisat, ori ce, nu inȕeleg?

„Tata m'a intrebat apoi, că ce ȕic eu, il vreau? Mie mi-a fost a de ruine de era să fug din casă, dacă nu intlneam privirea rugtre a lui Nugodea. Ah ce privire!“

„In urmă ne-am înțeles. Toemai îmi puneă tata mâna mea în a lui Nugodea, când intră Louise, și se opri spăriată pe prag.

— Nu mai țineți óră Louise, poți fi liniștită, — dișe tata.

— *Pourquois monsieur?*

— Livia se fidantéază.

— *Mademoiselle Livia?*

— Da, da.

„Fidantărea oficiósă o ținem la 12 Septembre și pe atunci te invit și pe tine. Nu te spăria scumpă

Didie, căci nunta s'a țină numai la anul. Sunt cea mai fericită ființă în lume. Te așteptăm. Nicu te salută.

4 Septembre. Te sărută de mii de ori a ta

Livia.

P. S. „De acum mulțămită lui Dumneșeu m'am scăpat de guvernantă!

Louise nu se pôte împăca nici în ideie cu schimbarea acésta.

— *Elle est un enfant* — dișe ea.

m—n.

TOT N-O SĚ VIN!

S'a dus iarna, de mândre flori

E greu pământul —

Ce rău îmi pare că nu pot

Să-mi țin cuvântul!

Și tu mă-astepti dóră de mult

Colo în poeniță,

Să împletesc cununi de flori

În galbina-ți cosiță;

Și te tot uiți, de nu sosesc

Și te cuprinde jale

Și ochii tăi i pasci cu dor

Departé 'n vale.

De flori o pólă plină-ai strins

Mănunchi de viorele.

Ți-ai pus în gând să mă 'ncununi

Astăți cu ele!

În poenița cea cu flori

Și cu viață dulce,

Îmi sbóră inima să merg

Și nu mă mai pot duce.

Sărută-o flóre dacă vrei

Copilă, pentru mine

Și cugetă-ți: pôte-a murit

De nu măi vine?

Pe drum la ce folos să pasci

Privirea ta cu milă —

Tot nu-o să vin, căci am murit

De mult, copilă!

V. B. Muntenescu.

TIPURI CARACTERISTICE.

2. Lingușitorul.

De Theophrast.

Lingușirea se pôte numi aceea purtare tărîtore în comerțul cu ómenii, ce e precalculată în favorul aceluia, care se îndeltnicesce cu ea.

Lingușitorul e acel om, care mergând pe stradă alătura cu protectorul său îi șoptesce: „Nu observi cum se uită ómenii la tine? Acésta nu i se întemplă altuia în tot orașul, decât numai ție. Ieri ai fost lăudat și în stoa. Erau acolo de față mai mult de treizeci persóne și venind vorba din întemplare la întrebarea, că óre cine e cel mai bun om în Atena, toți te-au numit pe tine!“ Și vorbind în modul acesta, îi ia o seamă de pe vestmânt și dacă vântul i-a suflat aceluia un firisor de paiu în păr, îl ia cu degetele și dișe zimbînd: „Veđi, în decursul celor dóuș zile, de când nu ne-am

întălnit ai încăruntit, cu tóte că în anii tăi ai încă pěr destul de negru“. Când acela spune ceva, atunci provócă pe ceialaltși să tacă și când acela încetă a vorbi, apoi esclamá: „Minunat!“ Când acela face o glumă sarbhedă, atunci el ride de ea și-și ține chiar máneca înainte gurei, ca și cum nu s'ar mai puté contenť de ris. Pe ómenii cu care se întălnesce îi provócă să se opréscă, până ce va trece protectorul său. El cumpără copiilor aceluia mere și pere și le dá în vederea tătălui lor, i sărută dișcând: „O, pușori drăgălași ai celui mai escelent dintre pãrinți!“ Dacă îl însoțesce la tãrgul de încăltăminte, apoi află piciorul lui cu mult mai bine făcut, ca fasonul încăltăminte cercate. Când protectorul său voiesce să visiteze pe un amic, atunci el alérgă înainte, aviséză visita lui, apoi se întórce și dișe: „Te

am anunțat“. El e fără indoială gata a se duce și în piață și a face târgueli, care convin numai femeilor. Invitat la masă el e cel dintâiu dintre oșpeți care laudă vinul. El își ia o bucată din friptură și dice: „ce mai bucată delicată!“ Apoi întrebă pe stăpânul casei, dacă nu cumva i frig și ar dori o învățătoare și încă pe când dice aceste îi și pune o manta pe umeri. Uneori se

plécă spre el și-i șoptesce în urechie, nu-l slăbește din ochi și când vorbește cu alții. În teatru ia perinile din mâna servitorului și i le aședă el însuși. Despre casa lui, dice, că e zidită în stilul cel mai frumos, că vila lui e foarte bine îngrijită și că portretul său stă să vorbească, așa de bine e nimerit.

Camil B...

VATRA SUFERINȚEI.

(Sfârșit.)

II.

Cu priviri scăldate 'n lacrimi și cu mâna tremurândă
Pre copila-i ca mirésă și-o îmbracă mama blândă
Și încet apoi șoptesce cu o voce îngrijită:
„Ore 'n viața ta, drăguțo, care sorte ți-i menită?
Florile juniei dalbe se usucă de curând...
Cea mai dulce di'ți lucesce ați cu farmec salutând.
Lasă cugetele triste, cari mereu te-ar tulbura
Și re'ncepe înc'odată tinără viața ta!“...
Er copila răsgăiată dise cu'n suris ușor:
„Diua mea de cununie o tot așteptam cu dor.
Etă-mă-s mirésă 'n fine, mulți vorbesc, că mă mărit
După cel mai mândru tinăr, ce-i fruntaș și mult dorit
O cât am să rid de ceta celorlalti flăcăi din sat!
Cu momeli și cu șosele eu pre toți i-am înșelat.
Gura-satului bârfește de norocu-mi, mare haz!
Multe fete deoparte zimbre fac d'a lor necaz“.
Dise chicotind și iute în grădină alergă,
Veselă de bucurie colo cu resfăt zburdă
Preste mătăsosa iarbă și cu cântece voioase
Ea-și punea 'n cosițe rënduri gingașe de flori frumoșe
Deschidând apoi portița ea pășese prin fenaț,
Ascultând la ciripirea paserilor cu nesat.
Dară cine-i singuritul, ce pe cote rezimat
Pe o bână resturnată șede 'n gânduri cufundat?
E un tinăr trist, acelaș, ce-i fusese 'n viață drag,
Dar respins de ea acuma arêta ca un beteg.
Milă i se face fetei, ea deci cătră june dice:
„Ce ți s'a 'ntemplat Mirone, de te-ai pus mahnit aice?“
Suspînând acest' ridică fruntea gânditoare 'n sus,
Dornic cuvântă, pe densa ochii ațintindu-i dus:
„De-ai putea privi, copilă 'n sufletul meu intristat,
Ai zări chiar chipu-ți mândru cu săntenie păstrat.
Dragostea cea fără margini pentru mine n'o mai ai,
Dusu-s'a cu cele timpuri ca ș'o blândă di de Maiu.
Nici visam eu vre-odată, că atata te-i schimba,
Cât uitând de jurăminte și pe mine me-i trada“.
Dârș copila îi răspunse: „Aspru mă 'nvinovățesci;
Ai uitat, de care viță după nascerea ta ești!“ —
Astfel ea; acela însă buimăcit pășind nainte
I se puse rece 'n față. „Indeșert așa fierbinte
Te-am iubit copilă crudă! Ați nedemnă mi te-arăți
De iubirea mea: decisă-i sôrtea tristei mele vieți.
Seris mi-a fost să cad victima unei grele suferinți,
Căci răpit fiind din lăgan prin țigani dela părinți,
Am crescut de mic la șatră nesciind d'al meu destin;
Dară imi dicea lăuntru, că țiganul 'mi e străin.
Firea-i displicându-mi mie, mă mâna un simț puternic
Spre românul, care însă ca pe un de rënd nemernic
Mă desprețuia; atuncia rătăcii 'n al vostru sat.
Tu mă 'ntimpinâși și 'n tine eu credeam că am aflat
Tot ce căutam în lume. Astfel mă 'nșelăi grozav,
Căci și tu ai dela ômeni îngâmfatul lor nărav,
De-a respinge pe acela, care nu-i de nēm născut.

Deci rămăi acum ferice și cu mirele avut!“
Dise lacrimând de jale și se depărtă atunci
Printre șirul des de arbori al apropiatei lunci.
Ca de trăsnet fu lovită gureșă copilă; mută
Nu se mai urni și 'n urma-i suspînând privea perdută.
Ar și fi uitat aprôpe chiar că astăzi e mirésă,
Dacă n'ar fi rechemat-o grabnic maica ei în casă.
Colo 'n mare neastempăr mult popor deja așteptă
Și trăsuri cu vesel durât spre ogradă ici să 'ndreptă.
Etă! și voiosul mire 'neunjurat de vătăjei
Călărind sosesc, 'n laturi toți se dau, atunci acei
Din trăsuri scobor, descalec. Sunetele de vióre
Blând la prag s'aud de-a dragul oșpețimei chiuitoare.
Er părinții îi intimpin și 'n lăuntru îi poftesc,
Unde cu bucate bune și cu vinuri îi primesc.
Mulți se mir, dece-i mirésă șubredă și-atât de plânsă,
Ea, ce totdeauna sburdă. Nu cutéză nimeni însă
S'o întrebe, ce s'e-i fie, numai mirelui i-apare
Ca ceva firesc la nuntă a miresei intristare.
La biserică 'ntr'o usnă se trăsese de departe;
Cei grăbesc la cununie; mama tristă se desparte
Dela fiica-i, care plânge, tatăl o binecuvântă.
In trăsuri se sui' nuntașii, mirele pe cal s'aventă
Și se ține de căruța, 'n care cu mirésă șed
Nunții mari; apoi cu toții din ogradă se reped.
Și un cânt se 'naltă 'n aer diminêta pëtrundend,
Numai jalnica mirésă tace 'ncețișor plângând.
Mângâind-o sócra-mare cu cuvinte del 'n cale,
Ne'nterupt se duce pălcul când spre dël când cătră vale
Lângă drum delături etă! șirul lung de corturi sure,
Er pe când suiră délul numărôsele trăsuri,
Resună un plânsset gróznic, și la corturi o mulțime
De lăeși incunjurase pe pământ ceva, și nime
Fără lacrimi nu rămase... Intre ei zăcea întins
Rece, lipsit de viață corpul unui tinăr stins.
Er din peptu-i gol năpraznic sânge prospêt gâlgăia;
Leșin îi veni miresei — fie-care se mira —
Caii se zmnesc din frêne, țip femeile stirnite.
Deodată o copilă cu cosițe despletite
Celor li s'aruncă 'n cale văietând infiorător
Și strigându-le în urmă cu un glas rêsunetor:
„Voi ce viață făr' de lipsuri ducetți, putreți de averi,
Ascultați și voi odată vocea gróznicei dureri!
Tie însă, rea copilă, ce mereu l'ai îngănat
În șiretele-ți rețele, trau-ți fie blăstemat!
Nu vedetți voi toți, ce june viața și-a perdut prin voi?
Prada fuduliei vóstre o! cedatți-mi-o 'napoi!“
Astfel se bocea sermana, ceia 'n sbor se depărtară
Părásind-o pustiită cu durerea ei amară.
Susurul primăvăratesc al re'ntineritei firi,
Deșteptă 'n mintea fetei jalnice reamintiri...

T. Bocancea.

FELIURITE.

Cea mai adevărată plăcere.

Pe timpul, când decedatul împărat al Germaniei Wilhelm I. era încă principe prusian, chemă odată la sine pe prințul Prückler-Muskan Hermann și îi arată stabilimentele sale de grădinărit. Prințul ca pricepător de lucru s'a exprimat foarte măgulitor despre activitatea principelui Wilhelm în ale grădinăritului. Totodată și-a făcut însă și următoarea observare sinceră, că stabilimentele trebuiau făcute în estensiune mai mare.

— A fost preste puțință — răspunse Wilhelm.
— Și pentru ce?
— Nu am avut bani pentru scopul acesta.
— Așadar Alteța Ta nu are obiceiul de-a face datorii.
— Nici când, până acum.
— Dămne! — așadar Alteța Ta nici nu cunoșce plăcerea cea mai de căpetenie a vieții, simțirile acelor momente, când omul își plătesce — datorii? . . .

Visită la Mark Twain.

Un diarist nu de mult a cercetat pe Mark Twain, renumitul scriitor american și spune despre el următoarele:

Conversația a decurs în limba engleză; Mark Twain vorbește foarte corect englezesce și are expresiuni fine și alese; frazele și le începe cu seriozitate, și le sfârșește cu glumă, sau ironie. Mark Twain nu vorbește limba franceză și scriitorii franceși îi cunosc numai din traduceri. Îi place foarte mult de Molière și îi pare rău, că nu îl cunosc destul de temeinic. Opurile lui Zola nu numai că le-a citit pe toate, dar le-a și studiat. Mai bine îi place de scriitorii dramatici. Adoră pe Wagner, îi place de Balzac. Opurile lui George Sand încă le-a citit toate. Mark Twain a voit să caracterizeze diaristului pe un american și i-a spus îndată următoarea istorie: Punem cazul — dice el — că un american trece preste un pod din Paris, să dăcem preste podul Concorde, deodată se oprește și se uită cu curiozitate la un pescar, care șede pe țerm și pescuiesce cu un dița. Turistul se uită un sfert bun de oră și după ce nici cum acela nu arăta rezultat, se coboră la el pe țerm și îi dice cu o franceză rea:

— Aoh, my boy, ce faci dta aici?

Pescarul se întorce liniștit și dice:

— Eu? da pescuiesc!

— Bine, dta ești aici la pescuit, și nu pescuiesci absolut nimic Dacă nici în cinci minute nu prinzi pesci, atunci te arunc în apă.

Pescarul ea lucrul de glumă și pescuiesce mai departe, dar erăși fără rezultat. Americanul se pune la spatele pescarului și își scoțe orologiul. Cele cinci minute trec și pescariul tot nu i-a mai prins nimic. Americanul atunci, fără a-l mai face atent la nimic, împinge pe frances, care dispare în valuri și apoi merge mai departe fluerând vesel și fericit, că acum cu un nemernic este mai puțin în lume.

De pe timpul censurii.

Séracii nemți au avut mult de a face cu censura. Fôia „Gesellschafter“ din Berlin a pornit la anul 1828 o luptă adevărată contra cuvintelor străine. Intre altele a scris următoarele: de exemplu fôia ber-

linesă „Intelligenzblatt“-ul, pôrtă necorect numele acesta străin, căci nu este nici o inteligență în ea. Grano, cancelar intim și censor a șters pasagiul acesta cu următoarea observare: „Fôia „Intelligenzblatt“ are la tot casul inteligență, deórece numele și l'a primit la ordinul Maiestății Sale în anul 1727. Prin urmare afirmarea acesta nu se pôte concede.

Cleptomania.

Precum este bôlă trândăvia, negligența și altele de soiul acesta, tot așa este și cleptomania. Acesta bôlă a făcut de rușine chiar și pe ómeni însemnați cu averi și bunătăți.

Nu de mult s'a întemplat un cas cu un om din societate mai înaltă. Acesta adevă fu prins și dat la judecată pentru furt. Înaintea judelei declară că e vinovat.

— Mai fost-ai pedepsit? — întrebă judele.

— Încă de câte-ori? Prima óră am fost pedepsit în anul 1868, atunci am fost . . .

— Pe scurt, pe scurt.

Acusatul s'a hotărît a fi foarte scurt la vorbă.

— Bine — grăi el.

— Când te-au pedepsit prima-óră?

— Șasezeci și opt.

— Pentru ce?

— Furt.

— A dóua óră?

— Șasezeci și nouă.

— Pentru?

— Furt.

— A treia óră?

— Șeptedeci și unu.

— Pentru?

— Furt.

— A patra óră?

— Șeptedeci și trei.

— Tot pentru

— Furt.

— Dta ești cel mai mărșav făcător de rele. Acum erăși ești acusat pentru furt.

Acusatul fu pedepsit la 2 ani de temniță.

Judele îi întrebă că se mulțamesce cu sentența, sau face recurs?

Acusatul răspunse zimbînd:

— Mă rog visitați-mă, óre nu sufer de cleptomanie?

Un alt cas de cleptomanie este următorul:

În Louvre-ul din Paris visită odată o societate înaltă de dame și domni muzeul curții împărătesci.

O damă suferia de cleptomanie și punându-și ochii pe un inel îl luă și îl ascunse. Îngrijitorul observă acesta și s'a spăriat grozav, căci onórea damei respective depindea acum dela el. El putea să mērgă să o provoce să-l pună la loc și prin acesta să o blameze înaintea societății întregi. El comandă iute un blid cu apă și rugă societatea întrégă să își spele mánile, dicēnd, că acesta este un obicei vechiu, de care trebuie să se țină toți vizitatorii museului.

Dama observă numai decăt apucătura fină a îngrijitorului și slobođi inelul frumușel la fundul blidului. În modul acesta îngrijitorul museului a mântuit onórea damei cu cleptomanie.

De ale modei.

Despre așternerea mesei. Cu ocaziunea de prânzuri sau cinuri mari, masa trebuie să fie așternută cu mult gust, și atențiune mare. Dela acésta atěrnă fôrte mult succesul bun. Dacă masa e arangiată cu gust, serviciul la masă corect și liniștit, atunci nu se observă unele mici erori ce s'ar ivi.

Pânzătura și serviette-le să fie albe și curate ca néua. Serviette-le sunt mai elegante, dacă sunt făcute în figuri deosebite pe fârfurii, însă împăturate simplu și puse lângă fârfurii încă e bine. Masa să fie provădută conform mărimii, cu buchete de flori naturale. Spațurile între fârfurii să fie mărișore, ca ôșpeții să potă ședeă comod. După posibilitate vasele să fie uniforme.

Dacă prânzul sau cina e cu plese mai multe, să se pună câte trei fârfurii, o fârfurie pentru supă și două de friptură, ér după aceea dacă e trebuință să mai schimbă. După moda mai nouă mai elegant este, dacă lingurile, furculițele și cuțitele le aședăm pe masă lângă fârfurie, fără punțițe, cari se usitau până aci. Linguri furculițe și cuțite încă ar fi corect să punem câte fripturi avem la masă, însă asta este cam greu, deórece nici nu le putem arangia bine, e destul dacă punem de-a dreapta fârfuriilor, un cuțit, o lingură și o furculiță, ér de-a stânga un cuțit și o furculiță. La fiecare friptură să schimbă fârfuria, cuțitul și furculița. Pentru fie-care persoană să fie pus pe masă un pâhar pentru apă și unul pentru vin.

Cu cât este o masă arangiată mai cu chic, cu atât crește și gustul și pofta de mâncare.

Salată de ori-ce soi, pome, cremuri și altele de aceste, să aședă pe masă în ordine plăcută ochilor. Sticlele cu vin să nu fie prea mari, dar nici prea mici, mai acómodate sunt cele de $\frac{3}{4}$, până la un litru de vin. Sticlele cu apa minerală să fie destupate și provădute cu dopuri pentru masă, avěnd fiecare câte o figură mică deasupra.

Pe masă trebuie să fie mai departe sare, piper, sticle pentru otět și uleiu, cu un cuvěnt de tóte, arangiate cu variațiune picantă.

Pe lângă tóte aceste un lucru de căpetenie este dispoșiția dómnei de casă. Dela dęnsa atěrnă tótă voia și dispoșiția ôșpeților. Ea trebuie să fie afabilă, plăcută și prevenitóre. Reservele cele mult usitate plictisesc ôșpeții și prin urmare nici veselie nu este. La astfel de ocazii apoi dacă nu e veselie, e o povară întręgă pentru acela care este osândit a sta la masă.

Dómna casei nu e permis să se scuze, că cutare sau cutare mâncare n'a succes indestul, dar nici nu e corect să le laude. E destul să fie cu față deschisă și afabilă cătră ôșpeți și atunci să trec cu vederea greșeli mai mici.

Dacă e posibil cafeaua négră să se ia după masă, într'o altă odaie.

Atăt pentru astădată.

Intr'un alt număr vom vorbi despre prânzuri și cinuri mari în special.

Anecdote.

Despre istorie. Maioritatea ómenilor iubesc istoria, sunt însă puțini de aceia, căroră nu le place acésta carte a trecutului.

— Pentru ce să ne ocupăm tot cu morții? — dic unii dintre aceștia, ér alții ne spun, că nu pot iubi istoria, pentru că trecutul e nesigur ce ađi se crede, că e adevěr, mâne se póte dovedi de neadevěr.

Deși eu mă țin între aceia, cari nu urăsc cartea trecutului, vreau să mán contrariilor puțină apă pe móră în privința nesigurăței descrierii trecutului.

Éta ce a pătit un renunit istoric. El se ocupa tocmai cu compunerea istoriei vechilor Egipteni și scrisese deja câteva volume, în cari se silea cu multă erudițiune a scóte adevěrul din hieroglifice și alte rămășițe de dovedi.

Odată, când tocmai era aprofundat în studiarea faptelor unui rege, să-i dicem Ramses sau Nemfes, și numai cu greu putea să erueze ceea ce el đicea, că e adevěr, să întěmplă pe stradă o mare încăerare.

Profesorul trimise numai decăt pe cei doi servitori ai sei să vadă, ce se întěmplă.

Servitorii întorcându-se îi povestiră încăerarea din stradă în două feliuri, unul în un fel și altul ér altfel, după cum auđise sciri deosebite de la ómeni.

Necăjit profesorul pentru acésta contrarietate, care acum i să infăoșă nu numai la Ramses, în cărți, ci aci în realitate, esclamá desperat:

— Dacă doi ómeni istorisesc în două feliuri aceeaș întěmplare petrecută aici în fața mea și eu nu pot afla adevěrul, cum voiú puté sei adevěrul faptelor de acum 4 mii de ani?

Și aruncă volumele scrise în foc.

Cine să pricepe * la mișelii. Judecătóruł cătră acusat: „Spune-mi acusatule, poți aduce ceva înainte spre apărarea dtale?”

Acusatul: „Mě rog de iertare; eu nu mă pricep la astfel de mișelii. Le va spune aceste îndată advocatul meu“.

De ale casei.

Cum să pregătesce torta de ciocoladă în modul cel mai simplu: Pune într'un blid de ce găbenușuri, de ce linguri de ciocoladă frecată (răsěluită), de ce linguri de zăhar pisat fin și cinci linguri de făină fină. Frécă-le până sunt ca spuma, atunci pune în acéstă mestecătură spuma la acele de ce oué și apoi o pune să se cócă. Acésta tortă e fôrte simplă la pregătít și cu tóte aceste e fôrte bună.

Deslegarea gáciturai din Nr 3 este „Bologa“.

Bine au deslegat-o următórele d-șore, dómne și domni: Sabina Florian (Sělște), Sofia Cothișel (Certegea), Aurelia Dănilă (Budateleec), Hortensia Penciu (Zernesci), Cornelia Stoica (Sělște), Victoria Domșa (Toracul-mic), Cornelia Pop (Tohanul-vechiu), Amalia Simon (Sân-Georgiul de Câmpie), Lucreția Magda (Feneș), Nicolau Onciul (Uzdin), Simeon Andron Galbine (Sărăfalva), Petru Roșca (Agărbiciu), Virgiliu Tacit (Brăila), Amalia Florian (Dubestii), Cornelia și Lucreția Gotheaș (Baru-mare), Livia de Leményi, Maria Dancăș și Letiția Calefariu (Sělște), Polixena Mesaróșiu (Turda).

Corespondența.

N. O. în Uz. Cuponul cu deslegarea l'a primit administrația fóiei și astfel numai după scrisórea D-vóstre am aflat deslegarea. Pe viitoriu Vě rugăm a scrie deslegările separat.

V. T. în Brăila. Dacă e posibil Vě rugăm a ne-o trimite sub o formă și mai frumoșă. Mulțamitele nóstre.

C. S. în Roman. A-ți primit cele trimise? Vě rugăm pentru lucrarea promisă.

Red.